

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Between Central State and Local Society

Lamprou, A.

Citation

Lamprou, A. (2009, December 18). *Between Central State and Local Society*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/14423>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/14423>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

NEDERLANDSE SAMENVATTING (SUMMARY IN DUTCH)

Deze thesis streeft naar bij te dragen tot de studie van verandering die door sociale techniekprojecten wordt aangespoord die werden bedacht en uitgevoerd door de staat elites op de gerichte bevolking. Zich concentreert op het Turkse geval van sociale techniek in de jaren '30 en de jaren '40, is de ambitie van deze thesis dergelijke ogenblikken van verandering vanuit een perspectief die alternatief en kritiek is te bestuderen over de paradigma's van het 'modernisering' en 'afhankelijkheid'.

Het probeert zich over de vaak voorkomende kritiek toe te richten dat de literatuur over de 'Turkse Revolutie' geen ruimte verlaat voor de studie van het dagelijkse van de sociale actoren en de microaspecten van de sociale verandering en dat die zelden nadruk legt op lokale sociale en culturele contexten, of over de kwesties met betrekking tot creëren van sociale identiteiten denkt. Zijn doel dan is te bestuderen hoe de actoren met veranderingen omgingen, hoe dit 'omgaan' kruisten en in interactie kwamen met machtsrelaties, lokale sociale en culturele contexten en, uiteindelijk, wat dit 'omgaan' met zich mee brengt in termen van de productie van praktijken, verhandelingen en vertegenwoordiging door sociale agenten, wat het kan betekenen in verband van creëren van sociale identiteiten.

Om te bekijken wat dit 'omgaan' met de veranderingen betekende voor de sociale actoren, heeft deze thesis zich op de instelling van het Volkshuis geconcentreerd en gewend tot een analytisch perspectief dat tot een eindproduct leidde welke als multi- lokale historische etnografie kan worden beschreven. Om te beginnen met een analyse van het institutionele kader van de plaats Halkevi, richtte zich de thesis op de studie van specifieke sociale plaatsen - Halkevi in provinciale stedelijke centra. Dan verwijdt zich de thesis van de ideologisch- onsamenvangende en sociaal-politieke plaatsen van de Huizen en sprong aan 'thematische' plaatsen en probeerde de reacties van de sociale actoren in de provinciale stedelijke maatschappijen te lezen die op het verbruiken van drie 'thema's' worden veroorzaakt. Deze drie reeksen werden volgens de normen van het beleid door het centrum bedacht en doorvoert in provinciale Huizen.

‘Menselijke aardrijkskunde’ van de Huizen

De ‘menselijke aardrijkskunde’ van onze casestudy over het Volkshuis die in Hoofdstukken 2 en 3 worden behandeld toonden aan dat de meeste provinciale Huizen door lokale notables en staatswerknemers werden bemand, terwijl zij tezelfdertijd een beperkte graad van tolerantie en inclusiviteit van lokale sociale actoren tentoonstelden die tot andere beroeps categorieën behoorden en min of meer als ‘lage klasse’ of ondergeschikt kunnen worden beschreven.

Specifieker, werd de ruimte Halkevi beheerd en gecontroleerd door lokale sociale, politieke en financiële elites - door meerderheids lokale opmerkelijke families die eveneens de lokale leiding van de Partij verstrekten - onder de supervisie van de lokale structuren van de Partij, bureaucraten die aan het gebied (Vali, Kaymakam) worden benoemd, en aan een iets kleinere graad personeel en bureaus van de centrale staat en de Partij. De overheersing van lokale stedelijke elites op het Volkshuis stelt parallel aan de overheersing van deze sociale segmenten meer dan de meerderheid van andere lokale sociale, politieke en financiële structuren in werking. Deze lokale machtmakelaars hadden ook in het verleden als tussenpersonen tussen lokale bevolking, staatsstructuren en personeel gefunctioneerd. Sommigen hadden zelfs de officiële posities van de staatswerkgelegenheid in hun plaats of elders verondersteld, maar ook in centrale staatsbureaus die belastingslandbouwers, bureaucraten, en MP's.

Naast deze lokale elites, stelden de staatswerknemers, overwegend de leraren en de niet-lokale ambtenaren, de grootste groep van de actieve leden van het Huis samen. De actieve participatie van de leraren in de activiteiten van Halkevi was noodzakelijk voor ‘het succes’ van de activiteiten van de Huizen. De leraren voerden de meerderheid van de activiteiten in de Huizen uit. In de vorige jaren waren de leraren ook actief in ‘culturele’ terrein als stichters of leden van gelijkaardige instellingen geweest, waarvan de ‘Turk Ocaklari’ en ‘Turkse Unie’ de beroemdste voorbeelden zijn. De statistieken van Halkevi tonen aan dat door de regime voorgenomen ‘instrumentalization’ in Halkevi van de opgeleide segmenten van de maatschappij voor een groot deel succesvol was.

‘Politieke Aardrijkskunde’ van provinciale Huizen: De lokale Politiek

Door de studie van het geval van de eerste voorzitter van Balikesir Halkevi en analyse van aantal ruzies tussen elite sociale actoren, deze thesis beschrijft de plaats van Halkevi in het lokale politieke landschap. Door zich op de relaties te concentreren, gelijk tegenstrijdig en behulpzaam, tussen lokale machtmakelaars, bureaucraten, en ambtenaren, evenals op de occasionele interventie en het niveau van betrokkenheid van het centrum, bekijkt de thesis het Volkshuis als ‘verbinding van staat en de maatschappij’, als één van de ruimten functioneert waarbinnen de symbiose van niet lokale agenten van de centrale staat, de staatswerknemers en de bureaucraten, en lokale financiële, politieke en professionele elites uit werd gehandeld.

Het beeld dat van de studie van lokale politiek in deze twee hoofdstukken wordt getrokken bevat dichte gelijkenissen aan Meeker’s ‘maatschappij van de keizerstaat’, waarin lokale elites tijdens de republikeinse periode een rol speelden als het verbindende banden tussen het centrum, zijn agenten in de lokale maatschappij en de lokale bevolking. Nu en dan worden de lokale eliteleden staatswerknemers, terwijl zij het grootste deel van de provinciale leiding van de Partij vormden en dan verkozen aan de Nationale Bond. In de provincies hadden ze relaties met bureaucraten, terwijl zij zelfs verticale relaties met leden van de beslissende elite in het centrum hadden. Soms maakte deze elite gewoon voor hun eigen belang gebruik van gevallen van conflict met staatswerknemers of lokale rivalen. Vanuit een ander perspectief, vinden de staatsbureaucraten in de provincies het hard om hun plichten te verwezenlijken zonder de samenwerking met lokale machtmakelaars, waarvan de vijandigheid hun positie in de plaats maar zelfs ook hun reputatie in het centrum zou kunnen in gevaar brengen.

Alles bij elkaar is het moeilijk van een duidelijke afscheiding tussen staat en niet-staat elites, tussen de buitenstaande staatswerknemers en lokale machtmakelaars, of anders, meer over het algemeen gezegd, tussen ‘de staat’ en de ‘maatschappij’ of tussen ‘de staat’ en ‘niet-statelijke sociale krachten’ te spreken, hoewel de ambtenaren in vele gevallen de behoefte hadden om

van de lokale bevolking te onderscheiden en zelfs dergelijke onderscheiden ruimten te construeren. Aldus de 'grens' die de allemachtige, energieke 'staat' deelde vanuit een passieve en resistente 'maatschappij', diepgeworteld aan het moderniseringsparadigma 'statelijke' perspectieven, lijkt erg denkbeeldig. De ruimte Halkevi en zijn stam bezoekers lijken binnen een maatschappij te drijven, die zich binnen een melange van met elkaar verbonden sociale ruimten, institutionele structuren, en een enorme serie van formele of informele financiële, politieke, en sociale netwerken bevindt.

De consumptie

De drie laatste hoofdstukken van de thesis heeft geprobeerd om de consumptie door sociale actoren van de drie reeksen van het beleid binnen de Halkevi te bekijken. Geplaatst in het kader van de 'menselijke aardrijkskunde' en het web van lokale politiek dat in de vorige hoofdstukken wordt geschetst, bestudeert deze thesis de manieren die de actoren van Halkevi gebruikten en betekenis van een aantal praktijken gebruikt voor de door Halkevi moest gepropageerd worden, namelijk vrij van de 'koffiehuis activiteiten' was de socialisatie in de zalen Halkevi, de overeenkomst van vrouwen in de activiteiten van Halkevi, en de propaganda van het regimebeleid aan de dorpen te verspreiden.

Met betrekking tot deze drie thema's, werden de Halkevi actoren - stedelijke elites - verzocht om hun sociale gewoontes met onderscheiden socialisatie te veranderen door de koffiehuisen en de bijbehorende praktijken af te stappen, terwijl zij de Volkshuisen beheerden en ook stamgasten waren zoals de lokale bevolking waarvan deze zelfde elites hadden geprobeerd afstand te houden.

De actoren Halkevi werden ook gevraagd om 'de bevrijding van vrouwen van de keten van obscurantisme' te vereenvoudigen door een reeks op vrouwen-gericht beleid in werking te stellen en uit te voeren waarvan de sociale positie van vrouwen in de Turkse maatschappij moet veranderen. Ten slotte, werden zij verzocht om een tegenstrijdig aantal boeren-gerichte plannen en verrichtingen toe te passen zodat ratio nodige verandering van de vastgegroeide praktijken en perspectieven over de boeren onder stedelijke bewoners en staatspersoneel kan plaats vinden.

Bij het verorberen/gebruiken van deze praktijken, leverden de sociale actoren hun eigen reacties op, welke niet verkeerd interpreteert moeten worden als een passieve consumptie van de 'producten van het centrum' maar als een nieuwe productie, een actieve consumptie die door lokale situaties en machtsrelaties werd gevormd. Door deze thesis is er ook ontdekt zoals de oppervlakte van de voorbeelden of de spanning bij de uitvoering van dit beleid als ook de verschillende reacties van de sociale actoren over deze spanning. De sociale actoren maakten een verscheidenheid van de praktijken en voordrachten in hun reacties, ontstaan tijdens het verbruiken van dit beleid, een productie welke verwijst naar spanning en het beheer van de identiteit.

Met betrekking tot 'koffiehuizen activiteiten' maakten de sociale actoren een aangepaste voordracht die de behoefte eiste, de ambtenaren van de lokale bevolking onder te scheiden en voor hun een ruimte te creëren waarin ze kaarten en triktrak spelen terwijl het verbruiken van koffie en de alcoholische dranken als bijna natuurlijk werden beschouwd. Er werden sluwe en tactische oplossingen bedacht om deze 'behoefte' te vervullen, oplossingen die gelijktijdig probeerden om de 'intellectuelen' met de 'mensen' te 'mengen' zoals het door het centrum voorgeschreven was. Deze praktijken en voordrachten die worden aangewend om hen te rechtvaardigen laten zich herinneren aan de 'staats voordrachten' en sommige staatspraktijken die een onderscheid maken tussen 'de staat' en van zijn ambtenaren van het 'onderwerp' bevolking.

De gelijkaardige aangepaste voordrachten en de praktijken vonden ook plaats met betrekking tot vrouw-gerichte Halkevi activiteiten. Het worstelen om een aantal praktijken op gang te brengen en uit te voeren die voor vrouwen - om het zachtjes uit te drukken - nieuw en wijd als ongepast werd beschouwd, de actoren van Halkevi bedachten een aantal oplossingen zodat de vrouwen blijven deelnemen aan de activiteiten van Halkevi die gescheiden van de niet verwante en vooral niet-elite lokale mannen. Zo werden er vrouwen beschermd van de ogen van de lokale 'moderne mahrem'. Dit aangepaste bredere sociale scheiding van praktijken werden begeleid and gerechtvaardigd tegen het centrum bij aangepaste voordrachten door Halkevi actoren. De leden en de medewerkers van Halkevi hadden zwaar

met voordrachten van ethiek en rechtvaardigden hun praktijk door het uitsluiten en ‘vervreemden’ van de lokale niet-elite bevolking ‘om lelijke gebeurtenissen te vermijden’ (*çirkin hadiseler*).

Enerzijds, deze praktijken zoals ‘uitsluiten en vervreemden’ van de lokalen, vooral de niet-elite mannen, betwist door de zelfde uitgesloten en ‘vervreemd’ lokalen, die beurtelings tactisch de populistische retoriek van het regime aanwendden om hun tegenstanders voor het centrum tegen te gaan, producerend wat wij een ‘anti -burgerlijk bediende’ en ‘anti-elite’ verhalend repertoire zouden kunnen noemen. Een derde optie werd ook vermeld in onze bronnen met betrekking tot op vrouwbetreffend beleid: de totale verwerping van dit beleid door de Huizen en van de aangepaste voordrachten en de praktijken geproduceerd door de actoren van Halkevi ter plaatse. Voor sommigen waren de vrouwen op het stadion Halkevi niets meer dan ‘theatermeisjes’ en hadden geen verschil van ‘immorele’ toneelspeelster van het stadion Tuluat.

Een gelijkaardige verschil verschijnt in de reacties van sociale actoren op de excursies van het dorp Halkevi. De teksten die door deelnemende Halkevi actoren worden uitgevaardigd, tonen een verscheidenheid van beelden en perspectieven over hun ‘doel’, de dorping. Deze teksten beëindigen omhoog in het construeren van categorie ‘dorping’ door de samensmelting van twee verschillende perspectieven van dorping (het ‘oude’ dorping-onderwerp en de ‘nieuwe’ dorping-burger), terwijl zij ook tot de verwezenlijking van een nationale canon van ‘dorp’ onderwerpen en een nationaal archief van folklore bijdragen dat in verschillende contexten en publiek moet worden gebruikt dan de originele, in de dorpen. De Halkevi dorpsexcursies vormden een deel van een grotere dorpsverrichting die van categorie ‘dorping’ constitutief was. De ontdekking van villager in de teksten Halkevi verandert hem/haar in ‘topos’ in de literatuur en begrip van stedelijke en het staatsintellectuelen, exotische voorwerp, terwijl enerzijds deze ‘ontdekking’ Halkevi even constitutief de identiteit van de ontdekker vereenvoudigde. Een parallel gevolg van deze verrichting was het vormen van de categorie van de dorping, stedelijke intellectueel, door het toe-eigenen en het herstructureren van de onsamenhangende en praktische grens tussen de twee categorieën, een toe-eigenen

oscilleert tussen tegenstrijdige beelden en meteen gevierd in populistische retoriek ‘meester van het land’ dorpeling en behandeld met afschuw en verdenking potentiële ‘reactionaire’ boeren.

De voordrachten van de Kayseri Halkevi dorpelingen en praktijken die ze bij het verbruik van dorpelingen beleid van het centrum maakten waren even aangepast aan de bestaande sociaal politieke relaties tussen dorpelingen en provinciale bevolkingen. De teksten van de dorpelingen, terwijl ze met de mond belijden tegen de ideeën en projecten van het regime, tonen ze een praktisch beeld van hun auteurs dorpelingen en een algemene onverschilligheid van de dorpelingen kosmos. ‘De nieuwe mentaliteit van de regering’ van het centrum en door hun bedachte ‘wetenschappelijk’ dorpsproject werden ontdaan van hun ‘wetenschappelijke’ ondertonen en werden omgezet in een ‘picknick’, een gelegenheid voor een vrij tijdvermaak voor stedelijke elites, terwijl enerzijds het een kans voor de herbevestiging van de machtsrelaties tussen stedelijke elites en boeren bevolking was.

De lokale politiek, de machtsrelaties en de lokale sociale praktijken waren duidelijk ook verwant en gaven gedeeltelijk vorm aan de praktijken en verhandelingen (aangepast, uitsluitend, dissident) die op het verbruik van het beleid van het centrum worden geproduceerd. De oplossingen, zoals ‘Davetiye (Uitnodiging) Systeem’, worden bedacht door de Halkevi actoren om die ongewenste lokalen van de activiteiten van Halkevi uit te sluiten, waren duidelijk reacties niet alleen op hun behoefte om hun vrouwen afgezonderd te houden en vanaf de ogen van lokale mannelijke plebs. Deze uitsluitingpraktijken brachten met lokale relaties van macht en gezag met elkaar in verband. Door dergelijke uitsluitingpraktijken deden de lokale stafmedewerkers van Halkevi - en staat elites – op een slimme manier de programmatic openheid van Halkevi aan alle burgers om een ‘eliteruimte’ te veranderen en lokale niet-elite mensen uit te sluiten.

In een meer algemene betekenis, de studie van deze drie instanties van het verbruik blijktbaar vertoont de capaciteit en de creativiteit van de sociale actoren. Ze zijn weer geschikt, weer bedenkt en weer wijzen ze op in verband van praktijken, en machtsrelaties. opnieuw uit. Dit onsamenhangende en praktische

toe eiging zou nu en dan vrij strijdig met de bedoelde doelstellingen van het regime kunnen lopen, zelfs als wij deze doelstellingen behandelen als misbaar elke interne ambivalentie en tegenspraak van hun zelfs, die natuurlijk niet het geval was.